

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§1-3.7

Εἰ μὴ συνήδη, ᾧ βουλή, τοῖς κατηγοροῖς βουλομένοις ἐκ παντὸς τρόπου κακῶς ἐμὲ ποιεῖν, πολλὴν ἂν αὐτοῖς χάριν εἶχον ταύτης τῆς κατηγορίας· ἡγοῦμαι γὰρ τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις τούτους εἶναι μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίους, οἵτινες ἂν αὐτοὺς ἀναγκάζωσιν εἰς ἔλεγχον τῶν αὐτοῖς βεβιωμένων καταστῆναι. Ἐγὼ γὰρ οὕτω σφόδρα ἐμαυτῷ πιστεύω, ὥστ' ἐλπίζω καὶ εἴ τις πρὸς με τυγχάνει ἀηδῶς [ἢ κακῶς] διακείμενος, ἐπειδὴν ἐμοῦ λέγοντος ἀκούσῃ περὶ τῶν πεπραγμένων, μεταμελήσειν αὐτῷ καὶ πολὺ βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡγήσεσθαι. Ἀξιῶ δέ, ᾧ βουλή, ἐὰν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ὡς εὖνους εἰμί τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὡς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν, μηδὲν πῶ μοι πλέον εἶναι· ἐὰν δὲ φαίνωμαι περὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκῶς καὶ πολὺ παρὰ τὴν δόξαν καὶ [παρὰ] τοὺς λόγους τοὺς τῶν ἐχθρῶν, δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὲν δοκιμάζειν, τούτους δὲ ἡγεῖσθαι χείρους εἶναι.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Ποια ἐλπίδα ἐκφράζει στο προοίμιο ὁ Μαντίθεος ἀπευθυνόμενος στους βουλευτές καὶ με ποια προϋπόθεση εἶναι δυνατόν νὰ πραγματοποιηθεῖ;

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ τῶν Ἀριστοφάνους χρημάτων πρὸς τὸ Δημόσιον §§1-3

Ἡ περιουσία ἐνὸς Ἀθηναίου πολίτη, τοῦ Ἀριστοφάνη, εἶχε δημευθεῖ. Ὁ πατέρας τοῦ ὁμιλητῆ καὶ πεθερός τοῦ Ἀριστοφάνη κατηγορεῖται γιὰ κακὴ διαχείρισή της. Ὁ ὁμιλητὴς θὰ προσπαθήσῃ νὰ υπερασπιστεῖ τὴν τιμὴ καὶ τὴ μνήμη τοῦ πατέρα του, καὶ νὰ ἀποδείξει ὅτι, ὅταν πέθανε ὁ Ἀριστοφάνης, ἡ περιουσία του δὲν ξεπερνοῦσε τὰ τέσσερα τάλαντα. Ἀκολουθεῖ μέρος τοῦ προοιμίου.

Εἶναι πολὺ δύσκολη ἡ θέση μου, ἄνδρες δικαστές, σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴ δίκη, ὅταν ἀναλογισθῶ ὅτι, ἐὰν ἐγὼ δὲν τὰ πω τώρα καλὰ, ὄχι μόνον ἐγὼ ἀλλὰ καὶ ὁ πατέρας μου θὰ φανεῖ ὅτι εἶναι ἀδίκος καὶ θὰ στερηθῶ ὅλα μου τὰ υπάρχοντα. Εἶναι ἀνάγκη, λοιπόν, ἀν καὶ δὲν εἰμαι ἰκανὸς ἀπὸ τὴ φύση μου γι' αὐτά, νὰ βοηθήσω τὸν πατέρα μου καὶ τὸν εαυτὸ μου ἔτσι, ὅπως θὰ μπορέσω. Τὴν προετοιμασία καὶ τὴν προθυμία τῶν ἐχθρῶν τὴ βλέπετε καὶ δὲν πρέπει νὰ πω τίποτε γι' αὐτά· τὴ δική μου, πάλι, ἀπειρία ὅλοι τὴν ξέρουν, ὅσοι με γνωρίζουν. Θὰ ζητήσω, λοιπόν, ἀπὸ σας νὰ μου κάνετε δίκαια καὶ εὐκόλη χάρη, νὰ ἀκούσετε δηλαδὴ καὶ μας με εὐνοία, ὅπως καὶ τοὺς κατηγοροῦς. Γιατί, εἶναι φυσικὸ ὁ ἀπολογούμενος νὰ βρίσκεται σε

μειονεκτικότερη θέση, κι αν ακόμη τον ακούτε με την ίδια διάθεση. Γιατί αυτοί, επιβουλευόμενοι εμάς από καιρό, χωρίς να διατρέχουν κανένα κίνδυνο, «έστησαν» την κατηγορία, ενώ εμείς αντιμετωπίζουμε αυτήν εδώ τη δίκη τρομοκρατημένοι, κατασυκοφαντημένοι και απειλούμενοι με το μεγαλύτερο κίνδυνο. Είναι φυσικό, λοιπόν, να δείχνετε μεγαλύτερη εύνοια στους απολογουμένους (απ' ό,τι στους κατηγορούς).

Μτφρ. Γ.Α. Ράπτης

B4. Να γράψετε ένα **σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του αρχαίου διδαγμένου κειμένου: **ποιεῖν, εἶχον, λέγοντος, εἰμί, ἠγεῖσθαι.**

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ τοῦ ἀδυνάτου §§1-3

(έκδ. του Albini, U. Φλωρεντία: Sansoni, 1955)

Ο ομιλητής, άνθρωπος με φυσική αναπηρία, μιλώντας στη Βουλή των Πεντακοσίων, προσπαθεί να διατηρήσει το δικαίωμα να λαμβάνει το ετήσιο χρηματικό επίδομα που χορηγούσε το δημόσιο ταμείο στους ανάπηρους και τους φτωχούς.

Ὀλίγου δέω χάριν ἔχειν, ὧ βουλή, τῷ κατηγορῶ, ὅτι μοι παρεσκεύασε τὸν ἀγῶνα τοῦτον, εἰ πρότερον οὐκ ἔχων πρόφασιν ἐφ' ἧς τοῦ βίου λόγον δοίην, νυνὶ διὰ τοῦτον εἴληφα. Καὶ πειράσομαι τῷ λόγῳ τοῦτον μὲν ἐπιδειξάι ψευδόμενον, ἐμαυτὸν δὲ βεβιωκότα μέχρι τῆσδε τῆς ἡμέρας ἐπαίνου μᾶλλον ἄξιον ἢ φθόνου· διὰ γὰρ οὐδὲν ἄλλο μοι δοκεῖ παρασκευάσαι τόνδε μοι τὸν κίνδυνον οὗτος ἢ διὰ φθόνον. Καίτοι ὅστις τούτοις φθονεῖ οὐς οἱ ἄλλοι ἔλεοῦσι, τίνας ἂν ὑμῖν ὁ τοιοῦτος ἀποσχέσθαι δοκεῖ πονηρίας; Εἰ μὲν γὰρ ἔνεκα χρημάτων με συκοφαντεῖ – εἰ δ' ὡς ἐχθρὸν ἑαυτοῦ με τιμωρεῖται, ψεύδεται· διὰ γὰρ τὴν πονηρίαν αὐτοῦ οὔτε φίλῳ οὔτε ἐχθρῷ πώποτε ἐχρησάμην αὐτῷ. Ἦδη τοίνυν, ὧ βουλή, δηλὸς ἐστὶ φθονῶν, ὅτι τοιαύτη κεχρημένος συμφορᾷ τούτου βελτίων εἰμί πολίτης. Καὶ γὰρ οἶμαι δεῖν, ὧ βουλή, τὰ τοῦ σώματος δυστυχήματα τοῖς τῆς ψυχῆς ἐπιτηδεύμασιν ἰᾶσθαι, εἰκότως. Εἰ γὰρ ἐξ ἴσου τῇ συμφορᾷ καὶ τὴν διάνοιαν ἔξω καὶ τὸν ἄλλον βίον διάξω, τί τούτου διοίσω;

ὀλίγου δέω: δεν απέχω πολύ από, είμαι μακριά από

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «*Καὶ πειράσομαι ... ἐχρησάμην αὐτῷ*».

Μονάδες 20

Γ4.

α. «*ἐπιδείξαι, παρασκευάσαι, ἀποσχέσθαι*»: Να αναγνωρίσετε τη συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων απαρεμφάτων του κειμένου (μονάδες 3) επισημαίνοντας αντίστοιχα το φαινόμενο της ταυτοπροσωπίας ή ετεροπροσωπίας (μονάδες 3).

β. Να εντοπίσετε στο κείμενο μία αιτιολογική πρόταση με την οποία ο ομιλητής αιτιολογεί κάποιο συναίσθημα, και στη συνέχεια να την αναγνωρίσετε ως προς την εισαγωγή και την εκφορά της. (μονάδες 4)

Μονάδες 10